

Język migowy

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy (przedmiot do wyboru)
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Języków Obcych, WUM ul. Księcia Trojdena 2a, 02-109 Warszawa tel. 22 5720863 sjosekretariat@wum.edu.pl, www.sjo.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM
Koordynator przedmiotu	mgr Małgorzata Słupek malgorzata.slupek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	mgr Małgorzata Słupek malgorzata.slupek@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	mgr Małgorzata Słupek malgorzata.slupek@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok III, semestr 6	Liczba punktów ECTS	1.00
-----------------------	--------------------	---------------------	------

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	20	0.5
seminarium (S)	10	0.25
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	20	0.25

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z problematyką środowiska Głuchych
C2	Zapoznanie studentów ze sposobami komunikowania się osób z niesłyszących w zależności od stopnia uszkodzenia słuchu
C3	Przedstawienie podstaw wiedzy o języku migowym i jego zastosowaniu w pracy z pacjentem niesłyszącym
C4	Zapoznanie studentów z daktylografią - polskim alfabetem palcowym oraz liczebnikami głównymi i porządkowymi
C5	Zapoznanie studentów z ideogramami - 300 znakami pojęciowymi języka migowego oraz techniką ich używania zgodnie z zasadami systemu językowo – migowego oraz PJM
C6	Zapoznanie studentów z zasadami gramatyki polskiego języka migowego - naturalnym językiem społeczności głuchych,
C7	Zapoznanie studentów z zasadami komunikacji totalnej, wykorzystującej różne metody komunikacji z osobami niesłyszącymi
C8	Wzbudzenie u studentów chęci do dalszego kształcenia i samokształcenia

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
C.W38	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta.
C.W39	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym.
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	

C.U46	posługiwać się znakami języka migowego oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu.
-------	---

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	zna przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się, rozumie znaczenie wczesnego wykrywania wady słuchu.
W2	rozdzieli sposoby komunikowania się osób niesłyszących.
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	nawiązać kontakt z osobą słabosłyszącą i niesłyszącą.
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	poszanowania godności i autonomii osób z wadą słuchu.
K2	systematycznego wzbogacania i pogłębiania wiedzy o niepełnosprawności słuchowej; kształtowania umiejętności alternatywnego porozumiewania się.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
wykłady	<ol style="list-style-type: none"> Niesłyszący - Głusi - Głuchoniemi Podstawowe pojęcia i skala zjawiska. Głuchota jako zjawisko społeczne. Wyrównywanie szans: edukacja niesłyszących, poradnictwo zawodowe i zatrudnienie niesłyszących, uczestnictwo niesłyszących w kulturze, pomoce techniczne dla niesłyszących Komunikacja interpersonalna niesłyszących Środki porozumiewania się niesłyszących, odczytywanie mowy z ust, wzrokowo - słuchowy odbiór mowy, fonogesty, totalna komunikacja Polski Język Migowy: gramatyka PJM, funkcja mimiki, gestów i współgestów Porównanie SJM – PJM w praktyce medycznej 	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
seminaria	<p><u>DAKTYLOGRAFIA:</u> Znaki statyczne i dynamiczne polskiego alfabetu palcowego: Liczebniki główne: 1 – 10, 11 – 19, 20 – 99, 100 – 1000, milion, zero Liczebniki porządkowe Zasada przekazywania skrótów, mian i miar</p> <p><u>IDEOGRAMY:</u> Znaki statyczne i dynamiczne z zakresu: o sobie, rodzina, dom, urząd, miasto, czas – przestrzeń – barwa, przychodnia/szpital – u lekarza/badania lekarskie, zdrowie</p>	C.W39, C.U46, U1, K1, K2

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Szczepankowski Bogdan: *Język migowy: pierwsza pomoc medyczna*. Warszawa: Centrum Edukacji Medycznej 1996
Szczepankowski Bogdan, Koncewicz Dorota: *Język migowy w terapii*. Łódź: Wyższa Szkoła Pedagogiczna 2008
Włodarczak Aleksandra: *Głuchy pacjent. Wyzwania i potrzeby*. Wydawnictwo Psychoskok. Konin 2018
Rzeźniczak Damian: *Podręcznik do nauki Polskiego Języka Migowego*. Wydawnictwo Poltext. Warszawa 2016
Kosiba Olgierd, Grenda Piotr: *Leksykon Języka Migowego*. Bogatynia: Silentium 2011
Hendzel Józef Kazimierz: *Słownik polskiego języka migowego*. Wydawnictwo Pojezierze, Olsztyn 1986
Migam.org/pl/nauka-jezyka-migowego/lekcje

Uzupełniająca

Łacheta Joanna, Małgorzata Czajkowska-Kisil, Jadwiga Linde-Usiekiewicz, Paweł Rutkowski (red.). *Korpusowy słownik polskiego języka migowego*, Warszawa: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego 2016
Multimedialny słownik języka migowego

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W38, C.W39, C.U46, W1, W2, U1, K1, K2	Aktywny udział w zajęciach.	Aktywne uczestnictwo w zajęciach (100%). Ocena ciągła podczas zajęć; dopuszczalne 2 nieobecności w semestrze, które należy odrobić. W przypadku nieobecności należy odrobić zajęcia w ramach dyżuru wykładowcy w sposób przez niego wskazany
C.W39, C.U46, U1, K1, K2	<u>2 kolokwia – dyktanda migowe (forma pisemna):</u> <ul style="list-style-type: none"> daktylografia- tekst, liczebniki główne i porządkowe, zasada przekazywania skrótów, mian i miar ideogramy - znaki pojęciowe w izolacji i zdaniach odczytanie przekazu migowego na nagraniu i odpowiedzi na pytania do przedstawionego tekstu	91%-100% - 5 (bardzo dobry) 86%-90,99% - 4.5 (ponad dobry) 80%-85,99% - 4 (dobry) 70%-79,99% - 3.5 (dość dobry) 60%-69,99% - 3 (dostateczny) < 60% -----2 (niedostateczny)
C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2	<u>Prezentacja na wybrany temat (forma ustna):</u> <ul style="list-style-type: none"> przyczyny uszkodzenia słuchu rodzaje i stopnie uszkodzenia słuchu wpływ głuchoty na ogólny rozwój dziecka, zwłaszcza jego mowy formy komunikowania się osób z wadą słuchu aparaty słuchowe i implanty ślimakowe system językowo-migowy (SJM) a Polski Język Migowy (PJM) problemy Głuchych i ich potrzeby, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji społecznej i zdrowotnej <u>Dialogi (forma ustno-migowa)</u> , np. przedstawiamy się, w domu, w karetkę/przychodni/szpitalu, u lekarza, rozmowa z pacjentką	91%-100% - 5 (bardzo dobry) 86%-90,99% - 4.5 (ponad dobry) 80%-85,99% - 4 (dobry) 70%-79,99% - 3.5 (dość dobry) 60%-69,99% - 3 (dostateczny) < 60% -----2 (niedostateczny)

9. INFORMACJE DODATKOWE

Osobą odpowiedzialną za dydaktykę jest Kierownik Studium – dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM, e-mail: maciej.ganczar@wum.edu.pl.

Studentom przysługują dwa terminy poprawkowe kolokwium kończącego każdy semestr, zgodnie z regulaminem SJO WUM (przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej). Forma zaliczenia semestru w pierwszym i drugim terminie jest taka sama (opis znajduje się w punkcie 8 tego sylabusu).

SJO nie prowadzi koła naukowego.

Przedmiot obowiązkowy – do wyboru.

Strona internetowa SJO: <https://sjo.wum.edu.pl/>

Regulamin zajęć w Studium Języków Obcych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

1. Studium Języków Obcych (SJO) prowadzi zajęcia z języków nowożytnych i języka łacińskiego zgodnie z programem studiów obowiązującym na danym kierunku.
2. Lektorat kończy się zaliczeniem lub zaliczeniem na ocenę i egzaminem w zależności od nauczanego języka oraz kierunku studiów.
3. Przedmiotem nauczania jest język specjalistyczny, dostosowany do potrzeb zawodowych przyszłych absolwentów.
4. Podstawę zaliczenia przedmiotu stanowią: udział w zajęciach, pozytywne oceny uzyskane z kolokwium częściowych oraz pisemnego sprawdzianu końcowego i prezentacji w przypadku języków nowożytnych.
5. W przypadku nieobecności:
  - dwie nieobecności w semestrze (dotyczy 4 jednostek po 45 min) – obie należy zaliczyć w terminie do dwóch tygodni od daty nieobecności
  - trzy nieobecności w semestrze (dotyczy 6 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest napisać podanie do kierownika SJO z prośbą o umożliwienie odrobienia i zaliczenia trzeciej nieobecności w trybie indywidualnym
  - cztery i więcej nieobecności w semestrze (dotyczy 8 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest do powtarzania semestru (w wypadku pobytu w szpitalu lub długotrwałej choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim student może ubiegać się o zgodę na zaliczanie nieobecności w sesji poprawkowej).
6. Student ma obowiązek zgłosić się na pisemny sprawdzian zaliczający semestr w wyznaczonym terminie. W przypadku niestawienia się bądź niezaliczenia sprawdzianu, studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy ustalony przez prowadzącego. Sprawdzenie poprawkowe należy zaliczyć nie później niż przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W przypadku niezaliczenia poprawy studentowi przysługuje drugi termin poprawkowy zgodnie z regulaminem studiów. Student otrzymuje wpis do indeksu od wykładowcy i potwierdza go u kierownika lub koordynatora zespołu wykładowców SJO. Potwierdzenia nie wymagają oceny wpisywane do e-indeksu.
7. Student ubiegający się o zwolnienie z lektoratu (przepisanie oceny) powinien złożyć stosowne podanie do kierownika SJO w pierwszym tygodniu zajęć. Studentom pierwszego roku oceny nie będą przepisywane.
8. Forma egzaminu podana jest do wiadomości studentów w przewodniku dydaktycznym dla danego kierunku i roku studiów.
9. Posiadanie certyfikatu z języka obcego, oceny z lektoratu na innym kierunku studiów w WUM lub innej uczelni nie zwalnia z uczęszczania na zajęcia przewidziane programem studiów na aktualnym kierunku studiów.
10. W przypadku przeniesienia zajęć w tryb online, zajęcia odbywają się zgodnie z ustalonym wcześniej planem w formie spotkań wideo, podczas których zarówno wykładowca jak i studenci mają włączone kamery internetowe. Niewłączenie kamery podczas zajęć oznacza nieobecność studenta na zajęciach.
11. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem będą rozstrzygane indywidualnie przez kierownictwo SJO.

SKALA OCEN ZALICZENIA i EGZAMINY (w %)

- 91%-100% ----- 5 (bardzo dobry)
86%-90,99% --- 4.5 (ponad dobry)
80%-85,99% --- 4 (dobry)
70%-79,99% --- 3.5 (dość dobry)
60%-69,99% --- 3 (dostateczny)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich